

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 1 (січень 2024 р.)

Загальні питання культури

Проблеми, нагородження, семінари

16 січня мер Одеси Геннадій Труханов зустрівся з керівником Українського культурного фонду Владиславом Берковським. Наразі Український культурний фонд відновлює свою співпрацю з регіонами. «Зі зрозумілих причин наші плани співпраці були призупинені. Але культура сьогодні як ніколи потребує підтримки. Тим більше, що через мистецтво ми показуємо та привертаємо увагу всього світу до того, що відбувається саме зараз в Україні», – зазначив Одеський міський голова. До того ж під час повномасштабного вторгнення інфраструктура Одеси зазнала значних ушкоджень, зокрема й об'єкти культурної спадщини, що потребують окремої уваги. Вже найближчим часом відбудеться Всеукраїнський грантовий конкурс культурних проєктів. Як зазначив голова Українського культурного фонду, для культурних діячів Одеси буде проведений тренінг щодо співпраці та процедури подання грантів. При відборі основна перевага буде надаватися проєктам, націленим на відбудову та підтримку діяльності митців. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236368/>).

17 січня у в партнерстві з Одеською міською радою в міжнародному культурному центрі UNION відбувся перший Інфодень Українського культурного фонду в новому році. Одеса – це перший регіон, який відвідала команда УКФ цього року з метою підвищення залученості заявників та якості самих заявок, і сьомий подібний захід у межах нового грантового сезону. «Український культурний фонд підтримує наші культурні установи, у цей складний час дозволяє реалізовувати проєкти бібліотек, мистецьких шкіл, театрів», – повідомив директор Департаменту культури, європейської інтеграції та міжнародного співробітництва Іван Ліптуга. У заході взяли участь понад 160 представників південного регіону. Серед них: працівники театрів, музеїв, бібліотек та інших культурних інституцій, митці та культурні

менеджери, які потребують фінансової підтримки для реалізації ініціатив. Спікери розповіли гостям Інфодня про участь Одещини у грантовому сезоні Фонду 2023 року. Окремо зупинилися на прикладах реалізованих проєктів за підтримки УКФ, серед яких «Доступний онлайн» Одеський національний художній музей, 14-й Одеський міжнародний кінофестиваль та дитячий фестиваль «Переміщена анімація». «За шість років існування нашої інституції до УКФ від Одеси надійшло 311 заявок на грантову підтримку. Від регіону, без урахування обласного центру, – 154. Тобто програми УКФ охоплюють аудиторії поза агломераціями та обласними центрами. Це важливо з огляду на розрив між ними в доступі до культури. Наприкінці заходу організатори розібрали найтиповіші помилки під час заповнення апікаційного пакета та відповіли на всі запитання. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236397/>).

21 січня Національну премію «Скарб нації-2023» у номінації «Молоде покоління» отримала студентка Одеського театральнo-художнього фахового коледжу, волонтерка та співачка Карина Кардаш. Премію призначено «За вагомий внесок у захист України, її розвиток та розбудову». Карина Кардаш – лауреатка VI Національної премії «Діти – гордість України», а також рекордсменка України з найбільшої кількості проведених та офіційно підтверджених благодійних, конкурсно-фестивальних та концертних виступів, за що відзначена сертифікатом Національного реєстру рекордів України. За підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України Національною премією «Скарб нації» відзначають видатних особистостей, родини, організації, благодійників незалежної України, які сприяли та сприяють формуванню позитивного іміджу та світового авторитету рідної країни. Це престижна благодійна відзнака, її мета – показати суспільству героїв нашого часу, які наближають Перемогу в тилу і на фронті. Нею відзначають тих, хто самовіддано працює на захист та розвиток України. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236430/>).

Бібліотечна справа

04 січня у читальному залі бібліотеки імені Е. Багрицького (Преображенська, 35а) відкрилася виставка «Моє місто». Студенти художньо-графічного факультету Південноукраїнського педагогічного університету імені К.Д.Ушинського показали, як бачать улюблену Одесу. Для них місто – це знакові місця на кшталт кірхи та Оперного театру, квіти у доглянутому дворикі худграфа. Куратор гурту Людмила Богайчук розповіла, що після літнього пленеру усі замальовки хлопці почали переводити у батик, левкас, інші техніки. Однак і швидкі скетчі зайняли гідне місце в експозиції. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/49698.php>).

05 січня в Фонтанській сільській бібліотечній філії кожного нового року на новорічних заходах говорять про національні набуття України, про традиції, обряди, нематеріальну культурну спадщину - все те, що робить нас

впізнаними серед інших народів. Свята продовжуються, і відвідувачі знайомляться з зимовими обрядами, читають колядки, щедрівки, співають відомий у всьому світі «Щедрик» Миколи Дмитровича Леонтовича. А у розділі «Народознавство» знайомляться з Петриківським розписом - народним мистецтвом, яке зберігає звичаї оздоблення житла, а, наразі, й сучасний живопис, який розвивається та набуває нових рис. Петриківський розпис у 2013 році внесено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Присутні вчилися створювати візерунки пальчиками, у кожного малюнка свій характер, але від яскравих, казкових квітів так світло та радісно (посеред гнітючих думок, про військових, про руйнування, про загиблих, про тривоги) на серці, маки та мальви, казкові птахи - таке міг створити лише народ, який прагне створювати, а не руйнувати! Та й солодке пригощання наприкінці закріпило гарний настрій!

(Докладно:

<https://www.facebook.com/groups/867908654143753/>).

11 січня у Балтській публічній бібліотеці відзначили Міжнародний день «ДЯКУЮ». З нагоди цього дня в бібліотеці відбулось засідання жіночого клубу за інтересами «Жіночі посиденьки». На початку заходу бібліотекарі розповіли присутнім історію створення цього дня. За допомогою презентації учасниці клубу дізналися багато цікавих фактів про день «ДЯКУЮ», різноманітність слова «Дякую» у різних мовах, про важливість такого простого слова. Перегляд презентації створив чудовий настрій до свята для всіх присутніх. Продовжили засідання проведенням майстер-класу з виготовлення листівки у техніці «Квілінг» та обміном ними один з одним, за що кожна з учасниць говорила «Дякую» за приємний подарунок. Закінчилася зустріч чаюванням за приємними розмовами. (Докладно: <https://www.facebook.com/groups/182492382517390/>).

13 січня до 110-річчя від дня народження відомого українського письменника-мариніста одесита, громадського діяча Івана Петровича Гайдаєнка в бібліотеках Одеси пройшов марафон пам'яті. У бібліотеці-філії №35 читачам була представлена виставка-портрет «Був справжнім одеситом» до 110-річчя І. П. Гайдаєнка. Бібліотекарка Лариса Баранова розповіла про непросту біографію Івана Гайдаєнка. Він закінчив Одеське морехідне училище у 1932 році, тривалий час плавав на кораблях далекого плавання. Під час громадянської війни в Іспанії, разом з іншими членами екіпажу теплохода, потрапив у 1936 році у фашистський полон. Був учасником Другої світової війни. Протягом багатьох років очолював Одеську письменницьку організацію та Обласний комітет захисту миру. Відзначений урядовими нагородами. Автор книжок повістей, оповідань та нарисів. У бібліотеці-філії № 2 імені Костянтина Паустовського підготували і представили літературну виставку відомих книг Івана Гайдаєнка. У рамках заходу артистка Одеської обласної філармонії імені Д. Ойстраха Олена Куклова провела Гайдаєнські

читання для учасників. Олена Яківна прочитала статтю журналістки, доньки письменника Валентини Гайдаєнко, яка присвячена пам'яті її батька. Валентина Іванівна в газеті «Вечірня Одеса» № 1-2 2024 року знайомить читачів з уривком нарису «Через чотири роки» І. П. Гайдаєнка. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236340/>).

17 січня Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського представила постійно діючу виставку документальних матеріалів «Ефективні закони 2023 року», що експонується у відділі юридичної літератури. Відвідувачі мають змогу ознайомитись зі знаковими законами, адже було прийнято низку важливих актів у сфері військової служби, ТРО, мобілізації, зокрема щодо особливостей призову на строкову військову службу та діяльності призовних комісій під час дії воєнного стану (№ 2678-IX); щодо взяття жінок на військовий облік (№ 2664-IX); щодо окремих питань проходження військової служби іноземцями та особами без громадянства (№ 2197-IX) тощо. Відзначимо, що парламентом було прийнято й ряд законів щодо соціального захисту військових та населення в умовах воєнного стану. Не може не привернути уваги й Закон «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури». Доречним і цікавим є також Закон України «Про правотворчу діяльність» (№ 3354-IX). Адже за більш ніж 30 років незалежності в країні так і не був прийнятий «закон про закони», який би регламентував законотворчу діяльність. Основні принципи, правові та організаційні засади забезпечення публічної, професійної, політично неупередженої, ефективної служби в органах місцевого самоврядування регулює Закон «Про службу в органах місцевого самоврядування» (№ 3077-IX). Важливими є і наступні закони: «Про цифровий контент та цифрові послуги» (№ 3321-IX), «Про захист прав споживачів» (№ 3153-IX) «Про водовідведення та очищення стічних вод» (№ 2887-IX) та інші. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

18 січня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського відбулося вручення обласної літературної премії імені І. Гайдаєнка – письменника-мариніста, громадського діяча. Лауреатом стала член Національної спілки письменників України з міста Подільська на Одещині Людмила Вовк, яка створила книгу «Лицарі козацької долі». Це яскрава самобутня розповідь у поезії та прозі про героїчну долю українських козаків XVI–XVIII ст. Книга є взірцем патріотизму, захопленості героїчною історією нашої Батьківщини. До журі увійшли заслужені люди нашого міста – 11 осіб. Вони й визначили шляхом відкритого голосування переможця. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/49746.php>).

26 січня Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського провела Всеукраїнську наукову конференцію «Українське серце Одеси: Михайло Комаров (Комар)», яка зібрала учасників та гостей зі

всієї України – від Січеславщини – місця народження Михайла Комарова – до Одещини, де він став «упорядником доказів самостійності українців», як справедливо зазначив історик Ігор Стамбол. Постать Михайла Комарова заграла новими фарбами: доповіді учасників були присвячені найрізноманітнішим видам діяльності видатного одеського діяча. Ось такі враження справила конференція на художника Сергія Савченка: «Чудова організація конференції! Прекрасні доповіді, коли різний їхній формат збагатив образ Комарова живим пульсом прожитого ним життя і знак його активної діяльності! Молодець Ігор Стамбол, як історик, як організатор, що має природний талант бачити дискусійне поле та підбирати учасників! Всі чудово виступали!». (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

27 січня у Балтській публічній бібліотеці відзначили Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту. З метою вшанування пам'яті жертв трагедії у бібліотеці розгорнуто книжкову виставку «Голокост – шрам на серці людства». На ній представлені науково-історичні, документальні, архівні видання в яких розповідається, що саме цього дня у 1945 році війська 1-го Українського фронту звільнили в'язнів найбільшого гітлерівського концтабору смерті Аушвіц-Біркенау неподалік польського Освенцима. Цей День проголошений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 1 листопада 2005 року, співавторами якої виступили 100 держав, в пам'ять про жертв нацистського терору під час Другої світової війни, повідомляє Укрінформ. Бібліотекарі пропонували всім охочим ознайомитися з виданнями, які представлені на виставці, та вшанувати світлу пам'ять мільйонів безневинно убитих людей різних національностей, більшість з яких були євреї. Адже сьогодні ми, нове покоління, повинні берегти пам'ять про Голокост, формувати наш світогляд в умовах толерантності і належного ставлення до загальнолюдських цінностей, щоб більше ніколи у світі не повторилася ця жахлива трагедія у світовій історії (Докладно: <https://www.facebook.com/groups/182492382517390/>).

29 січня Великомихайлівська бібліотека-філія для дітей КЗ «Публічна бібліотека» відзначила 106 річницю бою під Крутами, який для українського народу став символом героїзму та самопожертви молодого покоління в боротьбі за незалежність. До цієї дати провідним бібліотекарем був проведений урок мужності «Бій за майбутнє України». Під час проведення юні читачі дізнались подробиці цього бою. 29 січня 1918 року поблизу залізничної станції Крути, що розташована за 130 кілометрів на північному сході від Києва, кілька сотень курсантів військової школи, студентів і гімназистів прийняли на полі нерівний бій із майже 5-тисячною більшовицькою армією, рішуче виборюючи право українського народу жити у власній державі. Бій тривав упродовж п'яти годин. У полон було захоплено, а потім розстріляно 27 юнаків. Тоді, 106 років тому, українські вояки й добровольці зупинили на кілька днів наступ більшовиків на Київ. В березні

1918 року, за рішенням Центральної Ради було вирішено урочисто перепоховати полеглих студентів на Аскольдовій могилі. Тож пам'ятаймо подвиги нашого народу, які захищали і захищають нашу державу.

(Докладно: <http://surl.li/qghzc>).

30 січня в Центральній міській бібліотеці ім. І. Франка відбулося підбиття підсумків роботи Централізованої бібліотечної системи для дорослих м. Одеси за 2023 рік «Одеса читає». За минулий рік у бібліотеках міста позначилися деякі цікаві тенденції. По-перше, зросла загальна кількість читачів. По-друге, змінився віковий склад читачів: найбільша кількість читачів зараз віком від 35 до 60 років. Молодь від 18 до 30 років цього року склала той самий відсоток, що й читачі від 60 років і більше. Одеські бібліотеки працюють в онлайн- і офлайн-форматах. За 2023 рік на сторінці у Фейсбуці, яка акумулює роботу всіх філій, було опубліковано 1903 новини, які переглянули 244703 людини. Офлайн за рік по системі бібліотек пройшло 1933 заходи. Онлайн і офлайн у бібліотеках проходять семінари, виставки, марафони, майстер-класи, тренінги, зустрічі та інтерв'ю з українськими письменниками, психологами, екологами. До рейтингу читацьких вподобань вийшли: Сергій Жадан «Інтернат», Люко Дашвар «Молоко з кров'ю», Андрій Кокотюха «Червоний», Володимир Лис «Століття Якова», Наталя Гурницька «Мелодія кави у тональності кардамону», Ірен Роздобудько «Подвійна гра в чотири руки», Василь Крас «Руїна», Світлана Талан «Сафарі на щастя», Е. М. Ремарк «На західному фронті без змін», Джордж Орвелл «1984», Сунь-Дзи «Мистецтво війни», Але Рейд «Атлант розправив плечі». (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236537/>).

Візуальні мистецтва

15 січня в артпросторі універсального читального залу Централізованої бібліотечної системи для дітей відбулось відкриття першої персональної виставки Павла Бреттера - скульптора, CG художника, 3D modeler. «Моя метафора» - це назва незвичайної виставки скульптур та їхніх фотографій, що була представлена в стінах бібліотеки. Митець має свій неповторний стиль. У роботах використовує різноманітні матеріали, такі як бронза, гіпс, камінь, цемент, що викликало помітний резонанс у містян, друзів, колег, давніх і нових шанувальників митця. У своїй творчості автор дотримується стилю метафізики. У галузі скульптури його діяльність спрямована на пошук архетипічних образів, які приходять до нас з глибин історії крізь століття. Як засоб самовираження Павло Бреттер застосовує змішування стилів – взаємопроникнення та еkleктику – з тим, щоб сформуванати необхідний образ. У роботах митця простежується смислове навантаження. Однак у скульптурах відчувається певна недовомовленість, скульптор залишає глядачеві можливість самому довершити психологічний

образ моделі та знаходить відгук у людських душах. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236378/>).

16 січня в Одесі відкрилася виставка дитячих малюнків «Глобус Чорного моря». Діти Одеси та Миколаєва представили свої художні роботи, які зробили в рамках проекту ЄС/ПРООН «Європейський Союз задля удосконалення екологічного моніторингу Чорного моря» (EU4EMBLAS) спільно з художньою галереєю «Діалоги». У науково-художній школі діти віком 10-14 років вчилися досліджувати Чорне море – історичні факти, мешканців, екологію, флору та фауну, географію тощо. Під керівництвом науковців та професійних художників діти зробили 31 карту, які відображають різноманітні характеристики Чорного моря. Додатковою метою було надати підтримку дітям в Одесі та Миколаєві, які перебувають у складних умовах війни та регулярних обстрілах. Тематика виставки «Глобус Чорного моря» варіює від важливих оселищ для дельфінів, глибин Чорного моря та морських торговельних шляхів до затонулих кораблів і скарбів. Всього було досліджено 20 тем. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vidkrylasya-vystavka-dytyachykh-malyunkiv-hlobus-chornooho-morya-205566/>).

З 17 до 21 січня року в музеї Блешунова проходила фотовиставка «Стан – Життя!» за підсумками авторського курсу «Композиція та зміст фотографії» одеського фотографа Олександра Якимчука. На виставці були представлені роботи шести одеських авторів, що працюють у різних стилях. Для кожного з фотографів «Стан – Життя!» – історія про красу почуттів, силу внутрішнього світу, який поєднує людей у боротьбі за свободу, доброту, любов та життя. «Це внутрішній діалог, маніфест цінностей авторів та їхньої краси, свободи, кохання, світла, гармонії, почуттів», – повідомив Олександр Якимчук. Виставка тривала до 21 січня. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236414/>).

26 січня в Домі з янголом відкрилася виставка творчих робіт відділу художнього та образотворчого мистецтва Комунального закладу початкової спеціалізованої освіти «Мистецька школа № 8 м. Одеси». На виставці «Творчий погляд» представлені художні роботи дітей з особливими освітніми потребами та викладачів мистецької школи Віталія Сандуци та Валентина Співака. Мистецький проект організований Департаментом культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради спільно з КУ «Міська художня галерея» та Одеським обласним благодійним фондом реабілітації дітей-інвалідів «Майбутнє». Музичне привітання подарували юні піаністи та ансамбль скрипалів. Микита Герус прочитав свої авторські вірші про творчість та сім'ю. Лунала поезія та музика сучасних українських композиторів. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236511/>).

Кіномистецтво

12 січня музично-ляльковий, фольклорно-обрядовий мультиплікаційний фільм «Як козу водили», створений театром «Балаганчик» Мистецької школи № 13 м. Одеси, отримав два гран-прі на міжнародних фестивалях-конкурсах: «Карпатська рапсодія» та багатожанровому фестивалі-конкурсі Центру освітніх інновацій і творчості «Гармонія». Театр «Балаганчик» Одеської мистецької школи № 13 – це творча лабораторія для розвитку юних театралів і кінематографістів. Театральні постановки, фільми та мультфільми, створені дитячим колективом під керівництвом режисерки та письменниці Надії Хохлової, є неодноразовими призерами та лауреатами всеукраїнських і міжнародних конкурсів. Проект обрядового кіно для дітей став новою сходинкою у творчості. Майже два роки йшла робота над створенням колективом театру мультфільму «Як козу водили». Авторка сценарію і режисерка Надія Хохлова та творча група створили унікальний казковий фільм про традиції українського народу, який отримав високі нагороди на фестивалях-конкурсах. Також у новорічні канікули для одеситів і переселенців театр «Балаганчик», юні артисти Мистецької школи № 13 м. Одеси, показали нову виставу «Про те, як лісові звірята ледь не зірвали свято» (автори - Інна Іщук і Надія Хохлова). Концерти пройшли у дитячих бібліотеках № 4, 40, Централізованій бібліотечній системі для дітей м. Одеси, бібліотеці-філії № 2 ім. К. Г. Паустовського Централізованої бібліотечної системи для дорослих м. Одеси, єврейському культурному центрі БФ «Хесед Шаарей Ціон». Глядачі відгадували загадки, грали у веселі ігри й отримали заряд оптимізму та творчості. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236337/>).

Клуби. Художня самодіяльність. Парки. Зоопарк

16 січня в Одеському зоопарку – перше поповнення у новому 2024 році. В отарі овець народилося троє дитинчат. Один малюк народився 12 січня, а інші – 14 січня. Усі вони почуваються добре - грайливі, активні та мають гарний апетит. Крім того, наприкінці грудня минулого року в Одеському зоопарку народилося дитинча лами. Малюк здоровий і вже грається з дорослими. «Це вже четверте дитинча у лами, на ім'я Лайма. Лайма гарна мати, далеко не відходить від малюка і вигодовує його молоком. Виключно молоком дитинча харчуватиметься пів року. Самостійно почне їсти у 5-6 місяців. Тоді перейде на раціон дорослої особини», – розповів директор зоопарку Ігор Біляков. Одеський зоопарк запрошує одеситів та гостей міста подивитися на малюків та отримати позитивні емоції. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236361/>).

24 січня працівники Одеського зоопарку випустили на волю на переправі ще двох врятованих лебедів, які вже повністю одужали. Переправа – дуже вдала локація для випуску, кажуть у зоопарку, тут багато лебедів, їх

тут годують люди, і вода тут не замерзне. Як розповів директор Одеського зоопарку Ігор Біляков, коли вдарили морози, до звіринцю зверталось багато людей з приводу лебедів, які потерпали в різних місцях Одещини. «Птахам, які опинилися в біді, було надано допомогу. Люди, щоб врятувати птахів, проламували кригу, годували лебедів, а поранених та знесилених привозили до зоопарку, де ми надавали їм необхідну допомогу. Я хочу висловити величезну подяку всім, хто рятував тварин, не шкодуючи сил і часу», – розповів Ігор Біляков. За час повномасштабного вторгнення Одеський зоопарк прийняв для порятунку 700 врятованих тварин, серед них 1400 домашніх і 300 хижих. Лише за минулий рік - 1000 птахів і 100 тварин. Найбільше небайдужі одесити приносять до зоопарку поранених, виснажених птахів, які потрапили в біду, або пташенят, які випали з гнізда. Також тут отримують допомогу постраждалі домашні та дикі тварини: собаки, кішки, папуги, кажани, черепахи, змії, **енотоподібні** собаки та інші. Більшість врятованих тварин згодом повертають у середовище проживання. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236467/>).

Культурні проєкти. Свята

08 січня члени журі Всеукраїнського поетичного фестивалю-конкурсу «Нова Одісея», який відбувся наприкінці минулого року, назвали імена переможців. У рамках фестивалю-конкурсу «Нова Одісея» для конкурсантів було проведено майстер-класи з азів поезії, екскурсії до Одеського зоопарку, Астрономічної обсерваторії та Одеської кіностудії. Учасники отримали можливість відвідати презентації та зустрічі з українськими письменниками та художниками. Цьогоріч конкурс «Нова Одісея» отримав 84 заявки від поетів з понад 35 міст, містечок і сіл нашої країни. Журі підбило підсумки та назвало переможців. Фестиваль-конкурс «Нова Одісея» ініційований поетом Іллею Камінським (США), Офісом «Одеса – місто літератури ЮНЕСКО», ЦБС для дітей м. Одеси та секцією дитячої літератури Одеської організації Національної спілки письменників України, за інформаційним партнерством газети «Вечірня Одеса». (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236283/>).

12-14 січня в Одесі пройшов V Всеукраїнський фестиваль «Різдвяний Щедрик», який зібрав кращі хорові колективи та вокальні ансамблі. Урочисте відкриття фестивалю відбулося у соборі Святого Павла (Кірха). Хорові колективи взяли участь у workshop під керівництвом провідних хормейстерів Одеської національної музичної академії імені ім. А. В. Нежданової та отримали сертифікат учасника. У Великій залі Одеського державного музичного **ліцею** імені професора П. С. Столярського відбувся концерт «Різдвяні дзвоники», на якому виступили солісти-інструменталісти, солісти-вокалісти, інструментальні та вокальні ансамблі. В Одеській національній музичній академії імені ім. А. В. Нежданової відбувся гала-концерт

«Щедрівочка завітала – ясна зірка засіяла». На сцені виступили найкращі хорові колективи та солісти мистецьких шкіл Одеси, культурних закладів. V Всеукраїнський фестиваль «Різдвяний Щедрик» організували: Мистецька хорова школа ім. С. К. Крижановського м. Одеси, Одеська національна музична академія імені ім. А. В. Нежданової, ГО «Українська хорова асоціація» за підтримки Одеської обласної Ради миру. Засновники фестивалю «Різдвяний Щедрик»: Департамент культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції, Мистецька хорова школа ім. С. К. Крижановського м. Одеси. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236348/>).

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

16 січня в Одеському національному художньому музеї відкрилася фотовиставка «Сміливі нести світло» декількох авторів про найскладнішу зиму в історії незалежної України, коли росія обстрілювала енергетичну інфраструктуру країни, намагаючись використовувати холод і погодні умови, як зброю ураження по мирному населенню. Це були свідомі та сплановані терористичні акти проти людства, які України витримала завдяки героїзму не тільки захисників неба, але й завдяки енергетикам, які у неможливих умовах ремонтували електромережі та наражали себе на небезпеку від повторних обстрілів. Як жили українці під час масових відключень світла, налагоджували побут, продовжували працювати й допомагати один одному – розповідають у своїх роботах українські фотографи Саша Маслов, Сергій Коровайний, Євген Малолетка, Поліна Полікарпова, Мстислав Чернов та багато інших. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-khudozhnomu-muzeyi-vidkrylasya-vystavka-pro-blekauty-mynuloyi-zymy-ta-heroyizm-enerhetykiv-205484/>).

18 січня в Одеському національному художньому музеї (Софіївська, 5а) можна було побачити ретроспективу франківського жіночого відеоарту «Приходять та відходять». Це досить молодий вид сучасного мистецтва. Відеоарт став доступнішим у двадцять першому столітті, коли з'явилася зручна техніка. У дев'яностих створювалося у цій галузі чимало цікавого, але, на жаль, багато виявилось втраченим разом із застарілими носіями. Кураторами цікавої експозиції стали Ганна Потьомкіна та Ксенія Погребенник. Кожну роботу на спеціальному пристрої можна неквапливо розглянути від початку до кінця. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/49740.php>).

20 січня в Одеському художньому музеї скасували відкриття виставки скандально відомого художника Давида Чичкана, який є прихильником анархізму та ультралівих ідей. Він виступає проти влади та правих радикалів і за утопічні ідеї рівноправності та розподілу всіх благ між всіма людьми. Саме ці ідеї дуже поширені в країнах Західної Європи та США, що призвело до міграційної кризи, заворушень на вулицях від руху BLM, а сьогодні у вигляді підтримки Палестини та антисемітських мітингів. Для художника Давида Чичкана історичним ідеалом є Нестор Махно. Через скандальний зміст у творах Чичкана його виставки постійно трощать праві радикали з націоналістичних рухів України. Одеський художній

музей хотів надати свій майданчик для погляду на події з різних боків, але перед відкриттям виставки в Інстаграмі під анонсом отримав сотні коментарів з обуренням і навіть погрозами спалити будівлю. Через це в музеї були змушені скасувати виставку. А сторінку в Інстаграмі тимчасово закрили від користувачів. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-khudozhniy-muзей-skasuvav-vystavku-davyda-chychkana-cherez-pohrozy-spalyty-budivlyu-205837/>).

31 січня Одеський муніципальний музей особистих колекцій імені О. В. Блещунова відзначив 35-річчя від дня відкриття. Це перший в Україні музей особистих колекцій, який створений із колекції альпініста та колекціонера О. В. Блещунова та одеських колекціонерів. На відзначення ювілейної дати в Домі-музеї Блещунова зібралися друзі музею: альпіністи, художники, журналісти, театральні, всі, хто брав та бере активну участь у розвитку унікального музею разом із його співробітниками. До ювілею музейники підготували експозицію, яка розповідає про Олександра Блещунова та творчу роботу музею. Відкриття музею відбулося 28 січня 1989 року, через два з половиною роки після рішення міськвиконкому № 333 «Про створення в Одесі музею особистих колекцій, переданих у подарунок державі». Фонд музею О. В. Блещунова становить приблизно 10 тисяч одиниць збереження. У 2017 році до основного музейного приміщення додався окремий комунікативно-виставковий простір «Квартира №6», на який музейники чекали двадцять років. У просторі систематично проводять виставки, лекції, майстер-класи тощо. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236542/>).

Національні культури

13 січня в Болгарському культурному центрі відкрилася 21-ша щорічна фотовиставка «Знімок року». Цього року організатори виставки-конкурсу запросили до участі не тільки тих фотографів, які постійно проживають на Одещині, а й одеситів, які через війну опинилися за кордоном, і тих, хто був змушений залишити свої домівки на окупованій території чи в зруйнованих містах нашої країни й нині долучився до нашої спільноти, перебуваючи у нашому регіоні. Загалом для участі у ХХІ виставці-конкурсі «Знімок року – 2023» надійшло 247 фотографій від 65 авторів. Для експозиції журі відібрало 88 робіт 65 авторів. На виставці представлені фотографії різних жанрів. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-obraly-naykrashchyy-znimok-roku-foto-dyptykh-kordony-yevhena-samuchenka-205430/>).

25 листопада в приміщенні Всеукраїнського центру болгарської культури відбулося урочисте відкриття художньої виставки «Виставка непереможних – Артнаступ» в рамках експозиції «Життя - осінні мотиви». Це авторський проєкт Почесного працівника культури України, організатора, куратора та учасника виставки Олени Алексєнко. Інформаційним партнером проєкту вже вдруге став Одеський зоопарк. Крім того, на виставці експонувалися й творчі роботи його співробітників. Так, завідувачка сектору годівлі Олена Беспалова представила роботи в техніці сухої пастелі та акварелі, а директор зоопарку Ігор Беляков вже

вдруге - графічні роботи. Протягом заходу лунали музичні композиції у виконанні колективу Classic Ladies (Мистецька школа № 5), соліста групи «Авжеж» та дуету Великодолинської музичної школи. Також до заходу долучилися давні друзі зоопарку – співробітники Одеського театру юного глядача ім. Ю. Олеші. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235649/>).

Просвітництво

08 січня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського відбулася презентація книги «Історії старої Аркадії» Дмитра Жданова». Це нова книга одеського краснаварця, педагога, геолога, дослідника, автора численних видань про Одесу. Яка ж цікава тема – наша одеська Аркадія, містична, загадкова. А Дмитро Жданов таки віднайшов багато маловідомих матеріалів, які увійшли в це цікаве видання. Що ми знаємо про нашу Аркадію? Дмитро Жданов й почав свою розповідь з того, що ця місцевість давно стала частиною одеського міфу. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/cja-mifichno-nevidoma-arkadija-odeskij-kraieznavec-prezentuvav-novu-knigu-fotoreportazh>).

Театрально-концертне життя

07 січня в Одеському театрі опери та балету показали «Дюймовоньку» – виставу на музику Юрія Шевченка на 2 дії для всієї родини. Поза сумнівом, яскраві враження від справжньої казки, відчуття свята надовго залишаться й у дітей, й у дорослих! Крихітна дівчинка Дюймовонька — героїня однойменної казки датського письменника, мандрівника і казкаря Ганса Крістіана Андерсона, розповіла про свої пригоди глядачам. На сцені Одеської опери вона не лише стає на пуанти, а й переноситься до країни Підвіконня, катається на Великій Квітковій Каруселі, подорожує землею Жуків і Ельфів, влаштовує Велике Прибирання. Тендітна Дюймовонька долає усі труднощі і врешті – решт, знаходить друзів і справжнє кохання. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-operi-pokazhut-yaskravu-vystavu-dlya-ditey-ta-doroslykh-dyuymovonka-204728/>).

07 січня у театрі Одеської Музкомедії відбувся показ вистави «Дванадцять стільців» – містичний трагіфарс на 2 дії за І. Ільфом та Є. Петровим. Остап Бендер з Іполитом Матвійовичем Вороб'яніновим шукають фамільні коштовності, які покійна теща Вороб'янінова сховала в одному зі стільців столового гарнітура. Паралельно з ними пошуками скарбів опікується отець Федір, якому ця страшна таємниця була відкрита на сповіді. Історія двох аферистів, які пустилися на пошуки діамантів мадам Петухової, і досі користується шаленим успіхом у читачів та глядачів. Ім'я Остапа Бендера, великого комбінатора, стало загальним, а сам роман розійшовся на цитати та витримав сотні успішних перевидань та сценічних втілень. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-muzkomediyi-pokazhut-dvanadtsyat-stiltsiv-yak-ostap-bender-ta-kisa-vorobyandinov-shukaly-koshtovnosti-204880/>).

08 січня театр Музкомедії запросив відвідати постановки провідного балетмейстера Раду Поклітару «Довгий різдвяний обід» та «Жінки у ре мінорі». На гостей чекали не просто танцювальні вистави, а історії, які оживають на сцені. «Довгий різдвяний обід» – це балет-роздум про швидкоплинність життя, про те, якими суєтними, марними справами ми наповнюємо дорогоцінні хвилини, години, роки нашого існування на землі. Головна сюжетна лінія п'єси оповідає про дев'яносто років із життя родини Байярдів, що пролітають у вигляді різдвяних обідів. Хореографія балету змогла, без догматичних повчань, достукатися до серця кожного глядача. І, можливо, змусила замислитися: чим ми відрізняємося від героїв на сцені? (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/kyiv-modern-ballet-pokazhe-v-odesi-postanovky-radu-poklitaru-dovhyy-rizdvyanyy-obid-ta-zhinky-u-re-minori-203446/>).

11 січня на сцені Одеського драматичного українського театру прем'єра – історія піаніста з пароплава «Вірджинія» «1900-й». В основі вистави лежить монолог «Новеченто» написаний італійським письменником Алессандро Баріко створений спеціально для актора Еудженіо Алеґрі та режисера Габрієля Вачіса у 1994 році. Італійське слово «novescento» позначає героя цієї повісті «1900-й» – колоритного персонажа, вундеркінда-піаніста знайденого в ящику з-під лимона на кораблі «Вірджинія» в 1900-му році, який стає легендою не тільки тому, що має природний талант, але і тому, що все життя він проводить на борту корабля, і так жодного разу не сходив на берег. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-ukrayinskomu-teatri-premyera-lehendy-pro-pianista-virtuozu-yakyy-vse-zhyttya-buv-na-paroplavi-205257/>).

12 січня Одеська опера запросила на сценічну кантату Карла Орфа «Carmina Burana» – головний музичний бестселер ХХ сторіччя, який не втрачає своєї популярності і в наш час. Грандіозний хор «О, Fortuna», що немов **валиться**, як удар долі, відомий усім – він звучить у кінофільмах, рекламі, на сценах театрів, у різноманітних шоу. У центрі подій – Фортуна (людська Доля), яка бавиться з людьми, як з ляльками. «Carmina Burana» в Одеській Опері – це спільний проєкт українсько-нідерландської команди постановників, що являє собою **дивовижний** синтез класичного та сучасного та вражає публіку з перших звуків музики! Легендарне «О, Фортуна!» відбулось у виконанні хору та оркестру театру, артистів балету, дитячого хору «Перлини Одеси» та солістів опери. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskomu-opernomu-teatri-pokazhut%ca%b9-carmina-burana-holovnyy-muzychnyy-bestselel-kkh-storichchya-205297/>).

13 січня Український театр показав легку, дотепну, експресивну комедію «Неаполітанські пристрасті», яка перенесла глядачів на італійські простори, наповнені розпеченим сонцем повітрям, нестримними бажаннями, експресивними вчинками, запальними суперечками та жагою життя, а ще ароматом кави, сирної пасти з томатами і... парфумованого тальку. Вистава скроєна за найкращими творами знаного італійського драматурга - комедіографа, режисера й актор театру та кіно – Едуардо де Філіппо. Це справжній калейдоскоп бурхливого життя кількох подружніх пар, з його викликами й непростими рішеннями: про те, на що готове піти подружжя в скрутний час, аби оплатити оренду житла і пательню

картоплі; про покійника-чоловіка й потенційного клієнта на подружньому ложі; про чоловіка, готового заплатити за секс з твоєю дружиною цілий мільйон; про рятівний, але дуже сумнівний спосіб залагодження суперечок між закоханими, і як це виглядає, коли ти «не в темі»; про ілюзорність норм моралі й розмитість грані між «порядною» і «пропащою» жінкою, між «шляхетністю» й «цинізмом»; про примарність цього світу й магичні властивості циліндра з перетворення простака на пана. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-ukrayinskomu-teatri-pokazhut-neapolitanski-prystrasti-205315/>).

12 та 13 січня на сцені театру Музичної комедії під прекрасну музику Ігоря Поклада покажуть, з дитинства знайому кожному різдвяну розповідь, «Ніч перед Різдвом» про казкову історію кохання Вакули і Оксани – просочену духом фольклору, народних переказів та легенд. Пригоди Вакули в пошуках черевичків для коханої, любов Чорта до Солохи — перед нами виникає особливий світ зі своїми правилами і законами. За старовинним веселим звичаєм в ніч перед Різдвом молоді хлопці та дівчата йдуть колядувати, вони співають пісні-колядки, бажають здоров'я й багатства, а шановані козаки ходять один до одного в гості. І в цей цілком реальний світ настільки органічно вливається світ казковий, що, здається, ніби так і має бути. Світ казковий і реальний, приправлений гоголівським гумором, зливаються в єдине, яскраве та колоритне дійство. І здається, що немає нічого звичайного, ніж відьма, яка вилітає в трубу, місяця, що скаче в руках чорта, та й самого чорта. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/teatr-muzkomediyi-pokazhe-2-razy-populyarnu-vystavu-nich-pered-rizdvom-205322/>).

19 січня Одеський оперний театр запросив долучитися до прекрасної, теплої традиції Одеської опери – зустрічати зимові свята у родинній атмосфері разом із глядачами та зарядитися натхненням і переможною енергією святкової програми. Це був останній третій концерт Новорічної гала-імпрези «Найкраще» у січні 2024 року. Новорічна імпреза поєднала найяскравіші вокальні та балетні номери – фаворити глядацьких симпатій і прем'єрні покази! Звучала всесвітньо відома музика Різдва і новорічні хіти. Улюблена, відома класика зазвучала у святковий вечір особливо магічно та неперевершено. Твори В. А. Моцарта, Й. Штрауса, Ф. Легара, Дж. Россіні, Л. Мінкуса, Й. Брамса, А. Вівальді, М.Леонтовича; класичний кросвер, хіти з мюзиклів Л.- Е. Уеббера та Р. Коччанте; саундтреки з культових фільмів «Один вдома», «Пірати Карибського моря» та чимало іншого почули та відчули у цей вечір! А у фіналі всі разом у супроводі оркестру заспівали улюблений багатьма поколінням «Happy New Year» («Щасливого Нового року») з репертуару групи «АББА». (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-opernyy-teatr-zaprosuhye-na-dodatkovyy-kontsert-novorichnoyi-hala-impresy-naykrashche-205496/>).

19 січня Одеський український театр запросив на перегляд нової вистави в репертуарі театру «В неділю рано зілля копала». Це сучасне сценічне прочитання однойменного твору Ольги Кобилянської, пристрасна драма з романтично-пригодницьким сюжетом, давніми віруваннями, трагічним фаталізмом й автентичними піснями Яку ж роль у цій історії відіграє зілля, якого всі так бояться, і до якого ж і звертаються у хвилини найбільшої туги? Чи то

маки, які прикрашали розкішне волосся Тетянки, спокусили Гриця? Чи вони тільки нагадували про гармонію, якої люди так прагнуть і так нестерпно важко досягають? (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-ukrayinskyy-teatr-pokazhe-dramu-v-nedilyu-rano-zillya-kopala-202224/>).

21 січня в Одеському ТЮГу показали виставу «Льовушка». Ця вистава - історична подорож у минуле. Машина часу – сцена Одеського театру юного глядача (ТЮГ) ім. Ю. Олеші, де кумедне й трагічне крокують разом. Глядач на сцені, в енергетичному колі акторів, у центрі подій. З перших хвилин дії він в аутентичній атмосфері міських двориків післявоєнної України 50-х років, де разом проживали євреї, українці, греки, вірмени, люди інших національностей. Дворики з розвинутими традиціями спільного побуту існували в Одесі, Херсоні, Вінниці, Києві, Харкові, Маріуполі. Для істориків, які вивчають ментальність минулого, структури його буденності, для всіх небайдужих до характерів та образів минулого Одеси та країни, вистава становить великий пізнавальний інтерес, надає справжню естетичну насолоду, залишає в душі маленький вогник світла, який здатний перемогти велику темряву. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskomu-tyuhu-pokazhut-vystavu-lovushka-pro-odeski-dvoryky-1950-kh-205728/>).

27 січня Одеський академічний театр ляльок показав виставу до Всесвітнього дня пам'яті жертв Голокосту під назвою «Кадіш». Тривалість вистави – 1 година 20 хвилин, віковий ценз — 12+. Вхід на показ – вільний. Як повідомили у пресслужбі театру, вистава присвячена пам'яті жертв Голокосту (27 січня міжнародна спільнота вшановує пам'ять жертв Голокосту) в Одесі та в усьому світі. Вистава «Кадіш» – це щемлива розповідь про трагедію ХХ століття в образній художньо-театральній формі. Дія вистави відбувається в роки Другої світової війни. Головне місце дії — концентраційний табір. За колючим дротом людей спалювали в печах, труїли газом, а в сусідніх бараках грали весілля, співали колискові та розповідали казки. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/vhid-vilnij-odeskij-teatr-ljalok-zaproshuie-na-vistavu-z-nezvichnoju-doleju>).

27-28 січня на сцені Одеської опери відбувся справжній двобій стихій! Глядачів запросили на прем'єру одноактного балету «Танго полум'я і льоду». Осучаснене та магнетичне танго відродилося на сцені театру у сплетінні та боротьбі двох стихій в ореолі живої музики. Мінімалізм розставляє акценти, прибираючи все зайве. Масштабні декорації замінюють непересічні сценографічні рішення, відеоінсталяції та світлові ефекти, що підкреслюють красу та вишуканість балетного танго та яскравої культової музики у виконанні оркестру Одеської опери. Історію у стилі танго про пошук сенсу життя, боротьбу між світоглядами, тасмницю добра і зла, кохання і пристрасть оповідали образною, мальовничою мовою танцю солісти та артисти балету, що перевтілені у дві стихії – полум'я і льоду. Кажуть, пристрасть — це натхнення тіла, а кохання — це натхнення душі. Так глядачі побачили їх шляхетне поєднання на сцені Одеської опери! (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-opernomu-teatri-premyera-baletu-tanho-polumya-i-lodu-206137/>).

31 січня в Одеському драмтеатрі ім. В. Василька відбулась неймовірно смішна вистава театру «Чорний Квадрат» – «Новорічний Кекс!» Пристрась, безмовне томління очікування, іскрометний гумор, потреба в трепетній любові й холодок жалю після пляшки дорогого шампанського, нескінченна гонитва за задоволенням і неприкрита безсоромність олів'є з гастронома. Будь ласка, беріть, що кому потрібно! Все до ваших послуг! Любовні історії під бій курантів. Любовне хуліганство в новорічну ніч. Кого можна викликати, якщо Вам самотньо на Новий Рік? Що найчастіше цікавить чоловіків після кексу? Як повинна «звучати» любляча жінка, щоб залишитися коханою? Який подарунок треба собі зробити в Новорічну Ніч, щоб увесь рік отримувати задоволення? І чому погано, коли протікає кран? На сцені багато гумору і позитивних емоцій! За умови, що Ви – людина без святенницького відношення до життя. Діти молодше 8 років на спектакль не допускаються. Старші – на відповідальності батьків. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/teatr-chornyy-kvadrat-pokazhe-vystavu-novorichnyy-keks-v-odesi-205742/>).

Туризм

12 січня працівниками Управління туризму Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради та КП «Туристичний інформаційний центр м. Одеси» здійснювалася робота з допомоги переселенцям та координація поселення внутрішньо переміщених осіб у готелях та хостелах міста Одеси. Для внутрішньо переміщених осіб проводились **безплатні** екскурсії центром міста, екскурсія до катакомб, Художнього музею, квест-екскурсія «Одеса українська» та екскурсія до найбільшої інноваційної лабораторії України та Європи – FabLab, яка розташована на базі Одеського національного технологічного університету. Всього відбулося 10 екскурсій, які відвідали 200 внутрішньо переміщених осіб. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/236338/>).

Хроніка культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універ. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2024. –

Вип. 1 (січень 2024). – 2024. – 16 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.